

Program
XIII Krakowskie Dni Dializoterapii im. Profesora Olgierda Smoleńskiego
6–8 września 2018 roku

07.09. 2018 (piątek)

Panel I 8:30 – 10:30

Sala 1. Przyszłość opieki nefrologicznej.

Przewodniczący: Ryszard Gellert, Tomasz Prystacki

1. **Ryszard Gellert** (Warszawa): Stan opieki nefrologicznej w Polsce. 20 min
2. **Tomasz Prystacki** (Poznań): Dlaczego dializa domowa? 20 min
3. **Michaela Sagova** (Praga): Hemodializa domowa. 20 min
4. **Zbylut Twardowski** (Kraków): Dlaczego jestem zwolennikiem dializy domowej ? 20 min
5. **Marcin Filipowicz** (Poznań): Dokumentacja elektroniczna w hemodializie. 30 min
6. Dyskusja. 10 min

Sala 2. Dializa otrzewnowa oczami pielęgniarek.

*Przewodniczące sesji: Katarzyna Kalista, Renata Kłak,
Monika Lichodziejewska–Niemierko*

1. **Bożena Guzik** (Zabrze): Nieprzestrzeganie zaleceń terapeutycznych przez pacjentów dializowanych otrzewnowo. 20 min
2. **Ewa Malek** (Gdańsk): Dializa Otrzewnowa – dlaczego nie. Opinie pielęgniarek pracujących w stacjach dializ. 20 min
3. **Mirosława Kacprzak** (Warszawa): Trudny pacjent – opis przypadków. 20 min
4. **Renata Kłak** (Wrocław): Dializa Otrzewnowa – jak przekonać pacjentów? Aktualne zalecenia dotyczące edukacji przeddializacyjnej. 20 min
5. **Katarzyna Kalista** (Zabrze): O co pytają pacjenci rozpoczynający leczenie DO? 20 min
6. Dyskusja. 20 min

Sala 3. Kardiolog partnerem nefrologa.

Przewodnicząca sesji: Jolanta Małyszko

1. **Jolanta Małyszko** (Warszawa): Wprowadzenie. 5 min
2. **Bożena Sobkowicz** (Białystok): Niewydolność serca u chorych dializowanych – podwójny problem. 20 min
3. **Hanna Bachórzewska–Gajewska** (Białystok): Kardiomiopatia takotsubo, nowy i niedoceniony problem w nefrologii. 20 min
4. **Anna Tomaszuk–Kazberuk** (Białystok): Nowe leki przeciwkrzepliwe – kiedy mają zastosowanie w nefrologii. 20 min
5. **Sławomir Dobrzycki** (Białystok): Możliwości kardiologii inwazyjnej u chorych dializowanych. 20 min
6. **Jerzy Chudek** (Katowice): Nadciśnienie płucne u chorych dializowanych. 20 min
7. **Edyta Zbroch** (Białystok): Odrębności patofizjologiczne i terapeutyczne nadciśnienia tętniczego u dializowanych. 15 min

Sala 4. Rodzina w chorobie.

Przewodnicząca sesji: Dorota Drożdż

1. **Dorota Drożdż** (Kraków): Opieka nad dzieckiem dializowanym – rola rodziny. 30 min
2. **Katarzyna Kiliś–Pstrusińska** (Wrocław): Sytuacja społeczna rodzin dzieci z PChN – wyniki polskiego badania wieloośrodkowego. 30 min
3. **Irena Milaniak** (Kraków): Rodzina w podejmowaniu decyzji o pobraniu narządu. 30 min
4. **Maria Kulpecka–Mazur** (Kraków): Opieka nad pacjentem w podeszłym wieku. 20 min
5. Dyskusja. 10 min

Sala 5. Uszkodzenia nerek po badaniach z użyciem środków kontrastujących.

Przewodniczący sesji: Przemysław Rutkowski

1. **Jan Duława** (Katowice): Ostre uszkodzenie nerek spowodowane przez leki. 30 min
2. **Krzysztof Pawlaczyk** (Poznań): Czy CIN jeszcze istnieje? 30 min
3. **Paweł Stróżecki** (Bydgoszcz): Czy NSF jeszcze istnieje? 25 min
4. **Przemysław Rutkowski** (Gdańsk): Stanowisko PTN w sprawie CIN. 25 min
5. Dyskusja. 10 min.

Przerwa kawowa 10.30 – 11.00

Panel II 11:00 – 12:30

Sala 1. Pacjenci szczególnej troski.

Przewodniczący sesji: Tomasz Grodzicki

1. **Tomasz Grodzicki** (Kraków): Problem polipragmazji u chorych z PChN. 30 min
2. **Barbara Gryglewska** (Kraków): Znaczenie zespołu frailty w kwalifikacji chorych do dializoterapii. 30 min
3. **Karolina Piotrowicz** (Kraków): Delirium i zaburzenia poznawcze u chorych z PChN. 30 min

Sala 2. Wszystko czego jeszcze nie wiesz o zapobieganiu zakażeniom.

Przewodniczące sesji: Magdalena Durlik, Ewa Żukowska-Szczechowska

1. **Magdalena Durlik** (Warszawa): Zakażenia HCV w stacji dializ. 20 min
2. **Ewa Augustynowicz-Kopeć** (Warszawa): Czy we współczesnym świecie gruźlica stanowi problem zdrowia publicznego? 20 min
3. **Sławomir Badurek** (Toruń): Choroba związana z Clostridium difficile u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek. 20 min
4. **Alicja Grzegorzewska** (Poznań): Szczepienia pacjentów dializowanych. 20 min
5. Dyskusja. 10 min

Sala 3. Zaburzenia metaboliczne w przewlekłej chorobie nerek.

Przewodniczący sesji: Andrzej Więcek, Marcin Adamczak, Tomasz Stompór

1. **Andrzej Więcek** (Katowice): Hiperurykemia w przewlekłej chorobie nerek. 25 min
2. Dyskusja. 5 min
3. **Marcin Adamczak** (Katowice): Diagnostyka i leczenia kwasicy metabolicznej u chorych z przewlekłą chorobą nerek – stanowisko grupy roboczej PTN. 25 min
4. Dyskusja. 5 min
5. **Tomasz Stompór** (Olsztyn): Jak leczyć cukrzycę typu II u chorych z przewlekłą chorobą nerek? 25 min
6. Dyskusja 5 min

Sala 4. Jakość opieki nefrologicznej w Polsce – stare i nowe wyzwania.

Przewodnicząca sesji: Teresa Dryl-Rydyńska

1. **Teresa Dryl-Rydyńska** (Poznań): Jakość opieki nefrologicznej. Trzy punkty widzenia – pacjenta, świadczeniodawcy i płatnika. 18 min
2. **Mariusz Kusztal, Jakub Turek** (Wrocław): Organizacja i finansowanie opieki zdrowotnej nad chorymi z niewydolnością nerek – co musimy zmienić? 18 min

- 3. Dorota Lewandowska** (Warszawa): Aktualne zasady kwalifikacji do zabiegu przeszczepienia nerki. 18 min
- 4. Mirosław Krocak** (Poznań): Polski pacjent dializowany – współchorobowość. 18 min
- 5. Przemysław Kardas** (Łódź): Przestrzeganie zaleceń przez pacjentów i efektywność leczenia. 18 min

Sala 5. Wielotorbielowości nerek.

Przewodniczący sesji: Alicja Dębska-Ślizień, Magdalena Jankowska, Jacek Różański

1. Wprowadzenie 1 min
- 2. Alicja Dębska-Ślizień** (Gdańsk): Autosomalnie dominująca wielotorbielowość nerek – co powinien wiedzieć lekarz? – aktualne wytyczne i kontrowersje. 23 min
- 3. Magdalena Jankowska** (Gdańsk): Autosomalnie dominująca wielotorbielowość nerek – co powinien wiedzieć pacjent? 23 min
- 4. Michał Nowicki** (Łódź): Czego nauczyły nas duże badania kliniczne w autosomalnie dominującej wielotorbielowości nerek. 23 min
- 5. Mariusz Niemczyk** (Warszawa): Tętniak śródczaszkowy w autosomalnie dominującej wielotorbielowości nerek – przypadek kliniczny. 10 min
- 6. Dorota Bielińska-Ogrodnik** (Gdańsk): Pacjent z ADPKD na dializie otrzewnowej – przypadek kliniczny. 10 min

Przerwa lunchowa 12.30 – 13.30

Panel III 13:30 – 15:00

Sala 1. Woda – wszystko co chcielibyście wiedzieć, a o co boicie się zapytać.

Przewodnicząca sesji: Beata Naumnik

- 1. Tomasz Hryszko** (Białystok): Woda, życiodajna toksyna – nefrologiczny oksymoron 20 min
- 2. Beata Naumnik** (Białystok): „Sucha waga „– w poszukiwaniu Świętego Graala. 20 min
- 3. Szymon Brzóska** (Białystok): Sód, woda, nadciśnienie, czyli menage a trois w Stacji Dializ. 20 min
- 4. Alicja Rydzewska-Rosołowska** (Białystok): Panta rhei – czyli leczenie moczopędne u chorych dializowanych. 20 min
5. Dyskusja 10 min

Sala 2. Współczesne problemy transplantacji.

Przewodniczący sesji: Władysław Sułowicz, Marek Kuźniewski

- 1. Marek Kuźniewski** (Kraków): Czynniki mające wpływ na przeżycie biorcy i funkcję przeszczepionej nerki. 20 min
- 2. Ewa Ignacak** (Kraków): Dawca i biorca o rozszerzonych kryteriach. 20 min
- 3. Alina Bętkowska-Prokop** (Kraków): Nowe i rzadkie patogeny odpowiedzialne za zakażenia po transplantacji narządów unaczynionych. 20 min
- 4. Katarzyna Krzanowska** (Kraków): Immunosupresja a nowotwory u chorych po przeszczepieniu nerki. 20 min
5. Dyskusja 10 min

Sala 3. Dializoterapia i nie tylko; o sposobach rozwiązywania trudnych problemów klinicznych.

Przewodniczący sesji: Marian Klinger, Magdalena Krajewska

- 1. Magdalena Krajewska** (Wrocław): Glomerulopatia jako przyczyna PChN – czy da się temu zapobiec? 18 min
- 2. Mariusz Kusztal** (Wrocław): Który pacjent z przewlekłą chorobą nerek będzie wymagał leczenia nerkozastępczego? 18 min
- 3. Krzysztof Letachowicz** (Wrocław): Kiedy i jak nakłuwać przetokę tętniczo-żylną? 18 min

4. **Tomasz Gołębiowski** (Wrocław): Jak zapobiec powikłaniom związanym z cewnikiem tunelowanym? 18 min
5. **Oktawia Mazanowska** (Wrocław): Leczenie nerkozastępcze – dlaczego chorym warto przeszczepiać nerkę? 18 min

Sala 4. Nefrologia dla najmłodszych – niekoniecznie najłatwiejsze pytania.

Przewodniczący sesji: Ewa Benedyk–Lorens, Jacek Imiela

1. **Ewa Benedyk–Lorens** (Kraków): Kamica moczowa z punktu widzenia internisty/nefrologa. 20 min
2. **Piotr Chłosta** (Kraków): Urologiczne przyczyny niewydolności nerek. 20 min
3. **Jacek Imiela** (Warszawa): Niewydolność serca u chorych z przewlekłą chorobą nerek w wieku podeszłym. 20 min
4. **Opisy przypadków klinicznych:**
  - A. **Bartosz Kaźmierczak** (Gniezno) – Szpiczak plasmocytowy przyczyną ostrego uszkodzenia nerek i rozpoczęcia leczenia HD. 10 min
  - B. **Joanna Bajer-Korzeniewska** (Kościan) – Niedokrwistość inna niż wszystkie. 10 min
  - C. **Agnieszka Pacześniowska** (Kraków) – Hiperkalcemia w przewlekłej chorobie nerek. 10 min

Sala 5. Warsztaty

Prowadzące: Katarzyna Kalista, Marta Booss

Co musisz wiedzieć o dializie otrzewnowej, aby zaproponować pacjentowi taki sposób leczenia?

Przerwa kawowa 15.00 – 15.30

Panel IV 15:30 – 17:00

Sala 1. Z praktyki klinicznej. Patogeny wielooporne. Pobieranie materiału do badań.

Przewodniczące sesji: Aneta Trzcińska, Anetta Cekała

1. **Urszula Jarosz** (Katowice): Pobieranie materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych, rekomendacje i najczęstsze błędy. 25 min
2. **Aneta Trzcińska** (Katowice): Pobieranie materiału do badań. Błędy przedlaboratoryjne. 25 min
3. **Anetta Cekała** (Warszawa): Patogeny wielooporne – co robić? Clostridium, MRSA, New Delhi w stacji dializ. 30 min
4. Dyskusja. 10 min

Sala 2. Żyj i pracuj w „Naszym tao: zdrowy umysł – zdrowe ciało”

Przewodniczący sesji: Kazimierz Ciechanowski

1. **Kazimierz Ciechanowski** (Szczecin) – lekarz. 30 min
2. **Ewa Cichocka** (Szczecin) – psycholog. 30 min
3. **Agnieszka Turoń-Skrzypińska** (Szczecin) – fizjoterapeuta. 30 min
Czyli praktyczne wskazówki jak żyć, pracować, nie zwariować.

Sala 3. Dializoterapia u pacjentów onkologicznych.

Przewodniczący sesji: Jerzy Chudek, Andrzej Oko

1. **Alicja Dębska-Ślizień** (Gdańsk): Epidemiologia chorób nowotworowych u pacjentów z przewlekłą niewydolnością nerek. 20 min
2. **Leszek Kozłowski** (Białystok): Problemy chirurgii onkologicznej u pacjentów z przewlekłą niewydolnością nerek. 20 min
3. **Jerzy Chudek** (Katowice): Leczenie onkologiczne u pacjentów dializowanych – możliwości i ograniczenia. 20 min

4. **Jolanta Małyшко** (Warszawa): Przewlekła dializoterapia u pacjentów onkologicznych. 20 min
5. Dyskusja 10 min

Sala 4. Dializa otrzewnowa – pierwsza metoda leczenia nerkozastępczego dla większości chorych.

*Przewodniczące sesji: Monika Lichodziejewska–Niemierko,
Joanna Matuszkiewicz–Rowińska*

1. **Ewa Wojtaszek** (Warszawa): Jak szkolić w okresie przeddializacyjnym, aby „PD first” było rutyną? 20 min
2. **Ewa Suchowierska** (Białystok): Jak rozpocząć dializę otrzewnową na ostro? Wyniki nowych badań. 20 min
3. **Tomasz Stompór** (Olsztyn): Otorbiające stwardnienie otrzewnej – groźny mit obłąskawiony. 20 min
4. **Michał Chmielewski** (Gdańsk): Dializa otrzewnowa w przewlekłej niewydolności serca – dla kogo i jak? 20 min
5. Dyskusja 10 min

Sala 5. Warsztaty

Prowadzące: Katarzyna Kalista, Marta Booss

Co musisz wiedzieć o dializie otrzewnowej, aby zaproponować pacjentowi taki sposób leczenia ? cd.

Prezentacja plakatów 17:00 – 17:30

08.09. 2018 (sobota)

Panel V 09:00 – 10:30

Sala 1. Ochrona skóry. Rany trudno gojące się.

Przewodniczące sesji: Małgorzata Liber, Joanna Rudek

1. **Beata Białobrzeska** (Gdańsk): Zastosowanie opatrunku WoundClot w praktyce pielęgniarki dializacyjnej. 20 min
2. **Przemysław Lenartowicz** (Wrocław): Zapobieganie uszkodzeniom skóry powstałym w wyniku stosowania przyklepanych materiałów medycznych (MARS). 20 min
3. **Joanna Rudek** (Kraków): Rany trudno gojące się dobrze zaopatrzone. 20 min
4. **Katarzyna Nowakowska** (Kraków): Rękawice medyczne jako skuteczny środek ochrony indywidualnej pracowników medycznych. 20 min
5. Dyskusja. 10 min

Sala 2. Nefropatie wtórne.

Przewodniczący sesji: Bolesław Rutkowski, Tomasz Stompór

1. **Magdalena Krajewska–Włodarczyk** (Olsztyn): Czy w erze terapii biologicznej pacjenci z reumatoidalnym zapaleniem stawów będą jeszcze mieli powikłania nerkowe? 20 min
2. **Ilona Kurnatowska** (Łódź): ANCA+ zapalenia naczyń – co nowego? 20 min
3. **Jolanta Gozdowska** (Warszawa): Nefropatia toczniowa – postępy w patofizjologii i leczeniu. 20 min
4. **Tomasz Stompór** (Olsztyn): Nefropatia cukrzycowa jako choroba zapalna. 20 min
5. Dyskusja 10 min

Sala 3. Co powinniśmy wiedzieć o opiece paliatywnej w przewlekłej chorobie nerek ?

Przewodnicząca sesji: Monika Lichodziejewska –Niemierko

1. **Izabela Bętkowska** (Kraków): Studium przypadków. 30 min
2. **Monika Lichodziejewska–Niemierko** (Gdańsk): Jak leczyć objawy? 45 min
3. Dyskusja. 15 min

Sala 4. Sesja sponsorowana BAXTER POLSKA SP. Z O.O.

Przewodniczący sesji: Krzysztof Pawlaczyk

- 1. Krzysztof Pawlaczyk** (Poznań): Doświadczenia własne z Theranova w hemodializie rozszerzonej – trudny pacjent. 40 min
- 2. Mikołaj Kobelski** (Poznań): Zdalne zarządzanie dializoterapią otrzewnową z wykorzystaniem platformy Sharesource. 15 min
3. Dyskusja. 5 min

Sala 5. Rehabilitacja pacjentów z przewlekłą chorobą nerek.

Przewodniczący sesji: Katarzyna Chojak–Fijałka, Mariusz Kusztal

- 1. Celina Lupińska** (Värnamo): Rehabilitacja pacjentów z przewlekłą chorobą nerek w Szwecji na podstawie doświadczeń własnych ze szpitala w Värnamo. 20 min
- 2. Mariusz Kusztal** (Wrocław): Wpływ aktywności fizycznej na sztywność naczyń u pacjentów w programach dializoterapii. 20 min
- 3. Urszula Chrobot, Katarzyna Chojak–Fijałka, Michał Śmigieński, Ewa Benedyk–Lorens, Wojciech Marcinkowski** (Kraków): Efekty 3–miesięcznego programu domowej rehabilitacji pacjentów hemodializowanych. 15 min
- 4. Łukasz Rogowski, Mariusz Kusztal, Katarzyna Bulińska, Weronika Pawlaczyk, Tomasz Gołębiowski, Agnieszka Zembroń-Łacny, Marian Klinger, Marek Woźniewski, Wioletta Dziubek** (Wrocław): Siła mięśni a jakość życia pacjentów dializowanych poddanych różnym treningom. 15 min
- 5. Tomasz Gołębiowski, Beata Skolimowska, Iwona Grabowska, Martyna Ignasiak, Bożena Ostrowska**(Wrocław): Analiza potrzeb adaptacji mieszkań u chorych dializowanych. 15 min
6. Dyskusja. 5 min

Przerwa kawowa 10.30 – 11.00

Panel VI 11:00 – 12:30

Sala 1. Dostęp naczyniowy do HD.

Przewodniczący sesji: Tomasz Liberek, Szymon Brzóska

- 1. Tomasz Liberek** (Gdańska): Rola cewników naczyniowych jako dostępu do HD. 20 min
- 2. Jakub Turek** (Wrocław): HERO – nowy typ dostępu naczyniowego. 15 min
- 3. Szymon Brzóska** (Białystok): Zasady opieki nad przetoką naczyniową do HD. 20 min
- 4. Paweł Macech** (Biała Podlaska): Interwencje wewnętrzznacyniowe w utrzymaniu funkcji przetoki tętniczo – żyłnej. 20 min
5. Dyskusja. 15 min

Sala 2. Nefro-Stomatologia. Pielęgniarki wobec problemów pacjentów nefrologicznych.

Przewodniczący sesji: Anna Kliś, Tomasz Irzyniec

- 1. Tomasz Irzyniec** (Katowice): Stan uzębienia a zaburzenia gospodarki Ca – P u chorych z PNN. 20 min
- 2. Anna Kliś** (Bielsko Biała): Jakość życia w aspekcie problemów stomatologicznych u chorych hemodializowanych. 20 min
- 3. Jolanta Perlińska** (Bydgoszcz): Oddałam nerkę w dobre ręce. 10 min
- 4. Elżbieta Wilk** (Kraków): Szczególny dar. 10 min
- 5. Beata Białobrzeska** (Gdańsk): Cukrzyca potransplantacyjna – zadania pielęgniarki w ograniczeniu jej rozwoju. 20 min
6. Dyskusja. 10 min

Sala 3. Wybitni interniści, prekursorzy nefrologii.

Przewodniczący sesji: Bolesław Rutkowski, Janusz Ostrowski, Marek Muszytowski

- 1. Bolesław Rutkowski** (Gdańska): Profesor Jakub Penson (1899-1971). 25 min
- 2. Marian Klinger** (Wrocław): Profesor Zdzisław Wiktor (1911-1970). 25 min
- 3. Janusz Ostrowski** (Włocławek): Profesor Jan Roguski (1900-1971). 25 min
- 4. Dyskusja:** 15 min

Sala 5. Wyznaczniki adekwatności dializy.

Przewodniczący sesji: Wojciech Marcinkowski

- 1. Leszek Domański** (Drawsko): Zużycie ESA wyznacznikiem adekwatności dializy? 20 min
- 2. Adam Riemel** (Wodzisław): Kontrola gospodarki wapniowo – fosforanowej wyznacznikiem adekwatności dializy? 20 min
- 3. Andrzej Swatowski** (Kraśnik): Skład ciała określany metodą bioimpedancji wyznacznikiem adekwatności dializy? 20 min
- 4. Wojciech Marcinkowski** (Kraków): Klasyczne wykładniki adekwatności dializy. 20 min
- 5. Dyskusja.** 10 min

Komitet naukowy

Przewodniczący:

Prof. dr hab. n. med. Bolesław Rutkowski

Członkowie:

Mgr Marta Booss
Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Ciechanowski
Prof. dr hab. n. med. Jerzy Chudek
Prof. dr hab. n. med. Alicja Dębska–Ślizień
Dr hab. n. med. Dorota Drożdż, prof. nadzw.
Dr n. med. Teresa Dryl–Rydyńska
Prof. dr hab. n. med. Magdalena Durlik
Dr Katarzyna Chojak–Fijałka
Prof. dr hab. n. med. Ryszard Gellert
Prof. dr hab. n. med. Tomasz Grodzicki
Prof. dr hab. n. med. Jacek Imiela
Specjalista ds. wdrożeń DO Katarzyna Kalista
Prof. dr hab. n. med. Marian Klinger
Mgr Anna Kliś
Mgr Renata Kłak
Mgr Małgorzata Liber
Prof. hab. n. med. Tomasz Liberek
Prof. dr hab. n. med. Monika Lichodziejewska–Niemierko
Dr n. med. Ewa Benedyk–Lorens
Prof. dr hab. n. med. Jolanta Małyszko
Dr n. med. Wojciech Marcinkowski
Prof. dr hab. n. med. Beata Naumnik
Prof. dr hab. n. med. Michał Nowicki
Dr Tomasz Prystacki
Dr hab. n. med. Przemysław Rutkowski, prof. nadzw.
Prof. dr hab. n. med. Tomasz Stompór